

O BRASIL — ESPERANTISTA

ORGÃO OFICIAL DA "LIGA ESPERANTISTA BRASILEIRA" — Sociedade de utilidade pública,
NOVA FASE DO "BRAZILA ESPERANTISTO"

Número 20-22 (302-304)

Agosto-Outubro 1939

Redator responsavel:
Dr. Carlos Domingues

Administração e redação:
Praça da República, 54.
Rio-de-Janeiro. Brasil.

Gratuito para os sócios da Liga.
Eksterlande: Unu dolaro aŭ 15
respondkuponoj.

BRAZILA REGISTARO KAJ ESPERANTO

DOKTORO GETULIO VARGAS

Brazila Ligo Esperantista, pere de sia oficiala organo, esprimas sian varman dankon al Lia Ekscelenco d-ro Getulio Vargas, prezidanto de la Respubliko, pro lia Dekreto donanta al ĝi por la nuna jaro subvencion de . . . . 5:000.000 (250 usonaj dolaroj), al s-ro Ministro por Edukado, d-ro Gustavo Capanema, al s-ro Ministro d-ro Ataulfo de Paiva, prezidanto de la Brazila Konsilantaro de la Socia Servo, al d-ro Olinto de Oliveira, kiu verkis la raporton pri la skribopeto de la Ligo, kaj al la gekonsilantoj s-inoj Stela de Faro kaj Eugenia Hamann kaj d-roj Levi Miranda, Saul de Gusmão kaj Ernani Agricola, kiuj aprobis tiun favoran raporton.

Estatística e Esperanto

O Presidente da "Liga Esperantista Brasileira" recebeu do Exmo. Sr. Dr. José Carlos Macedo Soares, presidente do "Instituto Brasileiro de Geografia e Estatística" o seguinte ofício: Em 1.º de Setembro de 1939. Senhor Presidente. Tenho a honra de levar ao vosso conhecimento que a Assembléa Geral do Conselho Nacional de Estatística, em sua terceira sessão ordinária recentemente reunida, aprovou uma Resolução, sob o número 128, que manda incluir o estudo do Esperanto, como idioma auxiliar da estatística brasileira, no programa do Curso Annual de Aproveitamento, oferecido aos estagiários dos sistemas regionais.

Ao fazê-lo, cumpre-me, ainda, significar-vos a integral solidariedade des-

Lia Ekscelenco d-ro Getulio Vargas, Prezidanto de la Brazila Respubliko, kiu diversfoje elmontris sian simpatian al Esperanto, kies portreto honoras la sidejon de "Brazila Ligo Esperantista"

ESPERANTISTA DEVO: Varbu unu novan esperantiston 1940!

31-a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO

La kongreso unanime akceptis la jenan rezolucion:

“La Internacia Esperanto-Ligo sincere dankas la specialigitajn esperantistajn asociojn kiuj bonvolis esprimi al ĝi afablajn sentojn okaze de la Universala Kongreso en Berno.

Siavice IEL volas sciigi al ĉiuj asocioj, kiuj utiligas Esperanton por iu ajn celo, ke ĝi estas preta kunlabori plej larĝe kun ili por difinitaj celoj en la tuta mezuro, kiam tiu kunlaborado ne kontraŭstaras al la neŭtraleco, kiun ĝia statuto kaj la bezono de ĝia ĝenerala propagando al ĝi trudas”.

STATISTIKO — GEOGRAFIO KAJ ESPERANTO

El letero sendita de S-ro C. C. Goldsmith, ĝenerala sekretario de I. E. L., al la prezidanto de Brazila Ligo Esperantista ni elĉerpis la jenon:

“Ni kore gratulas vin pro la bonega sukceso ĉe la konsilantaro de Statistiko, kaj danke notis, ke vi jam sendis la informon al Heroldo. Se en ĉiuj landoj la samideanoj povus aranĝi pri same brilaj sukcesoj kiel vi en Brazilo, nia Movado rapide antaŭenpaŭsus.

“Antaŭ nelonge ni ricevis ekzemplerojn de Revista Brasileira de Geografia kaj notis la bonajn Esperantajn resumojn. Tiu revuo estas tre interesa kaj tre malmultekosta. Ni jam petis al S-ro Jung, ke kiam li presigos en E. I. la recenzon pri tiu gazeto li aldonu la informon, ke ni estas pretaj peradi mendojn por ĝi, kaj ni esperas, ke tio alportos rezultojn”.

SPIRITISMO KAJ ESPERANTO

S-ro Deolindo Amorim, prezidanto de la Organiza Komitato de la “Unua Brazila Kongreso de Spiritistaj Ĵurnalistoj”, okzonta en Rio de Janeiro, sciigis al la prezidanto de B. L. E., ke en la programo de tiu kongreso estas tezo pri “Esperanto kaj ĝia influo sur la homa frateco”. Verkos tiun ĉi tezon la fervora kaj sindona esperantisto S-ro Ismael Gomes Braga.

ta Presidência àquela feliz deliberação da referida Assembléa, bem como re-meter-vos, com o presente a cópia da citada Resolução.

Prevaleço-me do ensejo para reite-rar-vos os protestos de meu elevado aprêço e distinta consideração. (assinado) *Jose Carlos de Macedo Soares*. Presidente. Ao Sr. Doutor A. Couto Fernandes. DD. Presidente da Liga Esperantista Brasileira.”

ESPERANTO KAJ LITERATURO

La Dua Kongreso de la Brazila Literatura Akademioj, okzinta en Rio de Janeiro, aprobis tezon prezentitan de S-ro Heitor P. Fróes, el la Literatura Akademio de Baía, konsilantan la tradukon Esperanten de sciencaj verkoj.

Ĝi ankaŭ aprobis deziresprimon prezentitan de Generalo d-ro Moreira Guimarães, prezidanto de la Geografia Societo, por la traduko Esperanten de literaturaj verkoj kaj la publikigo de Brazila Antologio.

RADIO KAJ ESPERANTO

S-ro Ismael Gomes Braga daŭrigas sian kvinminutan lecionon pere de la stacio de “Rádio Transmissora”, PRE 3, en Rio de Janeiro, dum la “Spirita Hora”, kiu okazas ĉiufreŭde, de la 18-a ĝis la 19-a. Li jam disdonacis al siaj ĝelernantoj pli ol okcent ekzemplerojn de la lernolibro “Primeiras lições de Esperanto”.

Ankaŭ funkcias regule la perradia kurso direktata de d-ro Sebastião de Albuquerque, en Recife, ĉiusabate, de la 16-a ĝis la 16-a kaj kvarono, pere de la stacio de “Rádio Clube de Pernambuco” PRA 8.

RADIOFONIAJ PROGRAMOJ POR EKSTERLANDO. Ĉiumonate estas eldonata 48-paĝa libreto kun la radiofoniaj programoj de la italaj radio-stacioj por eksterlando. “La radio-aŭskultantoj estas varme petataj kunlabori por la plibonigo de la programoj, konigante siajn preferojn, donante konsilojn aŭ prezentante sugestojn aŭ kritikaĵojn al: Radio-Stacio E. I. A. R., Esperanta Voĉo, Via Montello 5. Roma, Italujo” La programlibreto en Esperanto estas (ĉiumonate) ricevebla de tiu sama adreso, senpage. Kiu ankoraŭ ne ricevas ĝin, tiu mendu ĝin senprokraste.

PELA PRIMEIRA VEZ NA HISTÓRIA DA IGREJA CATÓLICA

Lisboa, 27 (United Press) — Chegaram a esta capital o industrial na Madeira, sr. Agrela Farinha e senhora, de nacionalidade húngara, Valeria Isabel Hora, que travaram relações por intermédio do Esperanto consorcian-do-se em Budapest. O ato religioso foi celebrado em Esperanto pela primeira vez na história da Igreja com autorização do Papa. O casal parte amanhã para a Madeira, onde fixará residência.

(Do “Correio da Manhã”, de 28 de Setembro de 1939).

Filmoj kun dialogoj en Esperanto

La prezidanto de “Brazila Ligo Esperantista” ricevis de S-ro Lee Marcus, ĝenerala direktoro de “R K O Radio Pictures, inc.”, dankan leteron, el kiu ni elĉerpis la jenon: “Septembro 1939. Estimata samideano, Sinceran dankon pro viaj gratuloj pri la uzo de Esperanto en ĉiuj afiŝoj kaj surskriboj kaj en kelkaj frazoj de la filmo “Conspiracy”. S-ro Scherer konsilis pri la Esperantaj aferoj. Ni esperas ke vi kaj viaj geamikoj vizitos la filmon kaj rekomendos ĝin en via regiono. Sincere via (Subskribita) LEE MARCUS.”

Brazila Ligo Esperantista eldonis 10.000 ekzemplerojn de ilustrita faldprospekto por fari propagandon de la filmo “Este mundo louco”, pri kiu ni detale preparolis en nia antaŭa numero.

GRAVA PROPAGANDO

S-ro Ismael Gomes Braga jam komencis sian projektitan planon fari donacon de siaj lernolibroj al ĉiuj brazilaj bibliotekoj. Nur al unu ŝtato — Pernambuco — li jam dissendis 56 kolektojn da ili! Post nelonge ĉiuj publikaj kaj societaj bibliotekoj en Brazilo senpage posedos kelkajn librojn por la lernado de Esperanto.

Mi pensas, ke en neniu alia lando oni faris similan propagandon, kiun ni ŝuldas al la sindonemo de Ismael Braga.

GIMNASTIKO KAJ ESPERANTO

La 14-an de Oktobro ĵasta la ĝelernantoj de la kurso de radigimnastiko direktata de prof. Oswaldo Diniz Magalhães ĉe la “Nacia Radio”, festis la daton de la inaŭguro de la “Horro de Gimnastiko” per interesa programo, dum kiu parolis d-ro Tito de Melo Carvalho, d-ro Nelson G. do Nascimento kaj aliaj personoj. F-ino Maria Adelaide Soares Brandão, nome de siaj gekolegoj en la kurso de Esperanto por gimnastikuloj, salutis, kiel la antaŭaj, la direktaron de la “Nacia Radio” kaj profesoron Oswaldo Magalhães. Al tiu oni donacis statueton prezentantan la “Venkon” kaj al tiu ĉi belegan korbeton da naturaj floroj. La titeratur-muzika parto konsistis el kantado, ludado kaj deklamado.

Lin salutis per telegramo la prezidanto de B. L. E.

Finiĝis la festo per dankaj parolado de prof. Oswaldo Magalhães kaj dankaj vortoj de la reprezentanto de la “Nacia Radio”.

31.º CONGRESSO UNIVERSAL DE ESPERANTO

Realizou-se em Berna, de 29 de Julho a 5 de Agosto, o 31.º Congresso Universal de Esperanto, o qual se revestiu de grande brilho. As sessões solenes de abertura e de encerramento do Congresso tiveram lugar no vasto salão do Casino, que se achava vistosamente ornamentado, vendo-se pendente do teto uma colossal bandeira esperantista. Durante essas sessões foram executados os hinos suíço e esperantista.

Em lugares destacados sentaram-se os membros da Comissão de Honra do Congresso e os seguintes representantes oficiais: Sta. Jennen, do Ministério da Instrução Pública da Bélgica; Sr. Couteaux, dos Ministérios franceses da Instrução Pública e dos Correios e Telégrafos; Sr. prof. Mihálik, do governo húngaro; Sr. Isbrücker, do governo holandês; Dr. Guimarães

Bastos, do Governo brasileiro; Sr. Brochmann-Sletterød, do governo norueguês; e Sta. Doris Tappan, do governo dos Estados Unidos.

Abriu a sessão o Sr. H. Buchli, diretor da Secretaria do Tráfego de Berna e presidente da Comissão Organizadora do Congresso. Este transmitiu a palavra ao dr. Dürrenmatt, presidente do governo do Cantão de Berna, que deu as boas vindas aos congressistas. Foi então executado o hino suíço.

Por proposta do Sr H Buchli foi aclamada a seguinte diretoria do Congresso: Pres. Sr. J. Schmid, vice-pres. — Srs. A. C. Oliver e Harald Thilender e sec. geral — Sr. C. C. Goldsmith, que há anos vem dirigindo a contento geral a Secretaria da Associação Internacional Esperantista, com séde em Londres.

Seguiram-se o discurso do presidente do Congresso, as saudações de representantes dos governos e as dos delegados das Associações Esperantistas Nacionais da Bélgica, Dinamarca, Inglaterra, França, Holanda, Hungria, Itália, Iugoslávia, Noruega, Nova Zelândia, Suécia e Estados Unidos. Em nome da Liga Esperantista Brasileira falou o Sr. A. C. Oliver, esperantista inglês e vice-presidente do Congresso.

Falaram em seguida os representantes dos esperantistas da Austrália, Bulgária, Estônia, Rumânia, Canadá e Palestina. O Sr. Teo Jung, diretor da gazeta semanal "Heroldo de Esperanto", falou em nome dos esperantistas alemães e tchecos, que por motivos políticos não puderam participar do Congresso. Prolongados aplausos seguiram-se às palavras do Sr. Jung.

R E M E M O R O

D-ro J. L. Zamenhof (I) kune kun siaj universitataj kolegoj okaze de la 25-jara jubileo de siaj medicinaj studoj en Varsovio, je Septembro 1909. Tiun ĉi fotografajon donacis al Brazila Ligo Esperantista, la 12-an de Novembro 1936, unu el liaj kolegoj, d-ro Odo Bujwid (II), prof. de Higieno ĉe la Universitato de Krakovo kaj prez. de "Pollanda Esperanto-Delegitaro"

LA JUSTECO DE LA LABORO

LEÃO PADILHA

(Dissendaĵo de la Nacia Agentejo).

Foram lidos diversos telegramas, entre os quais os da família Zamenhof, do Prof. Dr. Odo Bujwid, professor da Universidade de Cracóvia, que em fins de 1936 veio ao Brasil especialmente para participar do 9.º Congresso Brasileiro de Esperanto, e dos esperantistas chineses.

Falou por último o Sr. general Louis Bastien, presidente da Liga Internacional Esperantista. A sessão foi encerrada com o hino esperantista "A Esperança".

Durante as sessões de trabalho realizaram-se sessões especiais da "Liga Internacional Esperantista", cujo secretário geral, Sr. C. C. Goldsmith, leu um relatório detalhado dos trabalhos realizados nos meses de Julho de 1938 a Junho de 1939, da "Comissão Linguística", da "Liga Internacional dos Esperantistas Cristãos", dos Esperantistas Cegos, da "Associação Mundial de Professores de Esperanto", da "Associação dos Médicos Esperantistas", da "Associação Internacional de Cientistas Esperantistas", da Liga de Escoteiros Esperantistas e dos Cooperativistas.

Realizaram-se ofícios divinos para os cristãos e judeus e missa, na Igreja da Santíssima Trindade, para os congressistas católicos.

Tiveram grande brilho os bailes internacionais realizados nos salões do Casino e do Alhambra, sendo um deles com trajes nacionais.

Durante os dias do Congresso e mesmo em alguns dias posteriores efetuaram-se excursões aos arrabaldes de Berna e visitas a museus, parques e lugares célebres desta cidade. Os escoteiros esperantistas acamparam nas proximidades da cidade, tendo sido seu acampamento muito visitado pelos congressistas.

O 32.º Congresso, de acordo com a resolução unanimemente aprovada, deverá realizar-se em Marselha, na França.

O Presidente da Liga Esperantista Brasileira recebeu o seguinte ofício do Exmo. Sr. Dr. Mario de Barros e Vasconcellos, D.D. Ministro do Brasil em Berna, na Suíça:

"Berna, 7 de Agosto de 1939. Excelentíssimo Senhor Doutor Alberto Couto Fernandes. Rio de Janeiro. Tive a honra de receber a carta de 1.º de Julho último, com a qual Vossa Senhoria se serviu remeter a esta Legação alguns livros e prospectos de propaganda do Esperanto, afim de serem transmitidos ao funcionário designado para representar o Brasil no 31.º Congresso Universal de Esperanto, realizado em Berna, de 29 de Julho a 5 de

La socia demando estas, antaŭ ĉio, justeca demando. Kaj por fari justecon al la laborista amaso, ne estas nur necese proklami la rajton, kiuj koncernas ĝin, kiel kunlaboranton de l' progreso kaj de l' riĉeco de la Nacio: estas necese doni al tiuj rajtoj la rimedon, por ke ili realiĝu.

Se la brazila Registaro estus kreinta ĉiun tiun ĉenon da privilegioj, kiuj nun protektas nian laboristaron, sed ne estus stariginta specialan justecan aparaton, por ĵuĝi la plendojn kaj decidi pri la konfliktoj inter dungitoj kaj dungintoj, estus ĉiuj ebloj okazi, ke almenaŭ kvindek po cento de la semitaj bonfaroj falus sur krudan grundon. Se la ordinara ĵuĝistaro devus ĵuĝi la konfliktojn kaŭzitajn de la laborrajtoj, okazus unu el la jenaj same bedaŭrindaj alternativoj: aŭ en la tribunaloj amasiĝus la ĵuĝaferoj aŭ la socia leĝaro havus tre limigitan aplikon.

La ordinara ĵuĝistaro ĵuĝas pri aferoj pli altaj ol tiuj de ekposedo de la laboristoj, inter aliaj motivoj, ĉar la laboristaj aferoj estas malgrandvaloraĵoj. Krom tio, la procedo estas malrapida kaj la formalaj estigas gravecon, kiu ne harmonias kun la spirito de la socia leĝaro.

Tiel, kiam la laborleĝoj ekenkorpigis, la Registaro tuj kreis la Miksajn Komitatojn por Interkonsentigo kaj la "Juntas" (ĵuĝantaroj) por Interkonsentigo kaj Juĝo, kiuj, kun la Nacia konsilantaro de la Laboro, konsistigos elementan justec-aparaton por decidi pri la konfliktoj inter dungitoj kaj dungintoj. La unua celo de tiu justec-aparato estas la interkonsentigo, ĉar

corrente mês. Em resposta, cabe-me levar ao conhecimento de Vossa Senhoria que o Primeiro Secretário desta Legação, Senhor Arthur dos Guimarães Bastos, para aquele fim escolhido, entregou pessoalmente ao Presidente do referido Congresso toda a documentação aludida, a qual foi muito apreciada e encaminhada à Biblioteca da Liga Esperantista local. O Sr. Guimarães Bastos, com a exatidão que costuma dar ao desempenho de seus encargos, acompanhou todos os trabalhos da conferência, dos quais dará conta oportunamente, como observador. Aproveito o ensejo para renovar a Vossa Senhoria os protestos de minha perfeita estima e consideração. (Assinado) Mario de Barros e Vasconcellos".

la sociaj leĝoj ne celas disigi dungintojn kaj dungitojn en malaj kaj neharmoniaj kampoj, sed ĝuste la kontraŭon: ebligi kooperacion pli kaj pli intiman inter la du grandaj faktoroj de la ekonomio — la kapitalo kaj la laboro.

Ĉar tiu aparato estis ankoraŭ kruda pro sia simpleco, estas nature ke ĝi ne ĉiam funkcias laŭ la ĝenerala kontento, sed ĝi nepre faris grandajn servojn al la oficiala rekonado de la justaj rajtoj de la laboristaro.

Estis en ĝi, inter aliaj, grava difekto: ĵuĝitaj de la "Juntas" la tuj plenumotaj plendoj iris al la ordinara ĵuĝistaro kaj komencis duan kaj tre malrapidan vojradon. La Nova Ŝtato tranĉis ĝisradike tiun malbonaĵon, per la leĝo n.º 39, je Decembro 1937a. La procesoj sekvis alian irvojon: ili iris al la Kabineto de la Ministro por Laboro, pere de la apelacio.

Evidente la sistemo ankoraŭ ne estis perfekta. Tiam aperas — Justeco de la Laboro — nun kompleta — kun organizado, kiu donas la maksimumon de garantiaĵoj pri spiritlibereco, sereneco kaj konscia aplikado de la leĝoj kaj ankaŭ prezentas la karakterizaĵojn de simpleco, movrapideco kaj elastece. Nun la plendoj ne perdiĝas tra la longaj vojoj de la ordinara ĵuĝistaro, nek havos administran finon. Se la konfliktoj estas individuaj kaj malgrandvaloraĵoj, ili estos ĵuĝitaj per apelacio ĉe la propraj "Juntas". Se ili estas pli gravaj, ili iros apelacie al la Regionaj Konsilantaroj. Se ili estas kolektivaj, ili komenciĝos ĉe tiuj ĉi kaj finiĝos ĉe la Nacia Konsilantaro de la Laboro.

Fine estas Justeco de la Laboro, valoro kupolo nepre necesa al la laboro de socia kontentigo kaj valorigo de la laboristo, efektivigita de la brazila Registaro.

LIGILO, revuo por disvastigo de Esperanto inter ĉefoj. El la numero 3-5, de la jaro X, ni elĉerpis la jenon: "Depost tiu dato (16 marto 1939) ni ĉefoj en la Protektorato, kiuj celas disvastigon de Esperanto, povas kaj volas limigi nian agadon sole al agado inter ĉefoj. Ankaŭ tiu ĉi gazeto fariĝas gazeto sole por la ĉefoj, kiuj volas perfektigadi en scio de Esperanto". Adreso: Prostejov, Ĉeĥo-Moravio. Germanujo.

Alĝu al B. L. E.

SENVIVA FLORO

Jen sekigis en albumo
Tre malgranda, bela flor',
Jam foriris la parfumo
Kaj paliĝis la kolor'.

Sed ankoraŭ ĝiaj ĉarmoj
Ion diras nun al mi,
Kiam fluas miaj larmoj
Pro estinta iluzi'.

Tiam venas multaj ĝemoj
El malĝoja mia kor',
Rememoroj kaj poemoj
Ĉiuj plenaj de dolor'.

Revo mia de l' pasinto,
Ĉarma revo je plezur'...
Restas nun al mi, revinto,
La senviva floro nur...

Augusto Ribeiro
(blindulo)

UNUA NORDORIENTA ESPERANTISTA KUNVENO

RECIFE. Parko 13 de Maio. Sur la fono oni vidas la Juran Fakultaton

“LA VORTOJ SIMPLAJ”

ESPERANTO - GRAMATIK - HUMORAĴO, originala de esperantisto 10.072.

Ta amikino demandis min, pri kia homo estas ŝia najbaro, kiu plaĉis al ŝi.

— Mi ne volis respondi tian demandon, ĉar mi kredas, ke ĉia persono devas elekti sian mortigilon per nenia helpo.

Ĉiu devas malmulte sin valori kaj neniam malŝati, ĉar iu estas dirinta, ke kiu multe scias, tiu ne sufiĉe scias.

Io, kion oni havas, ne devas esti tro amata, ĉar tio kaj ĉio fariĝos nenio.

Mi lernis ties simplulo, sed ies klera, bona instruato kaj kies me estis granda amiko, ke tio, kio estas ĉies estas nenies.

Egoisto diras, ke ie, kie li sin trovas, tie kaj ĉie li estas je la dispono de siaj amikoj; sed li penas, ke nenie oni lin trovi.

Iam mi enamiĝis de sidanta, tre bela knabino. Kiam ŝi starigis, mi rimarkis, ke ŝi havas lignan kruron, kaj tiam mi por ĉiam juris neniam forgesi, ke “fluanta akvo estas pli pura ol akvo starranta senmove.”

Ial vi amas vian fianĉinon. Kial?

— Tial, ke ŝi estas tre bela.

— Sed vi nun ne amas ŝin ĉial, ĉu vi amos ŝin nenial post la malapero de de ŝia beleco?

Iel, kiel vi vin ornamas, vi estos tre bela; sed ĉiel via laboro estos senutila, ĉar la viro por kiu vi vin ornamadas, neniel ŝatas vin tiel ornamita.

Al avarulo oni petis iom da mono. Li diras: Mi ne povas doni tiom, kion oni petas de mi, ĉar ĉiom el mia kaptalo estas neniom.

(El “Hispana Esperanto Gazeto”).

Komence de Septembro lasta efektiĝis en Recife, ĉefurbo de ŝtato Pernambuko, kun eksterordinara brilo, la 3-a Brazilia Eŭkaristia Kongreso, kiu estis impona elmonro de la katolika fido de la brazilanoj. Profitinte la ĉeeston de aliŝtataj katolikaj esperantistoj la geanoj de “Pernambuka Esperanto-Asocio” okazigis la 7-an de la sama monato la “Unuan Nordorientan Esperantistan Kunvenon”, pri kiu detale parolis la 2-a numero de *Pernambuko Esperantista*. Dum ĝi regis la plej granda entuziasmo kaj harmonio. Ili deziris, ke ĝi estus metita en la programon de la Eŭkaristia Kongreso. Kvankam la ĉefepiskopo aprobis kaj laŭdis la ideon, tio ne estis ebla pro tio, ke la kongreso ne estis internacia.

— MEDICINO KAJ ESPERANTO

El la “Bulteno de Tutmonda Esperantista Kuracista Asocio” (Redakcio: 19, Avenue Montjoie, Uccle 3 — Belgujo) ni elĉerpis la jenon: “ESPERANTAJ RESUMOJ EN MEDICINAJ GAZETOJ. — Laŭ nia scio esperantlingvajn resumojn daŭre presigas la sekvantaj gazetoj: “Journal de Medicine de Lyon”, 52, Victor Hugo, Lyon, Francujo; “Bulletin de la Société Belge d’Orthopédie”, 19, avenue Montjoie, Uccle, Belgujo; “Bulletins et Memoires de la Société de Medicine de Paris”, 37, rue de Marly, Reuil-Malmaison, Francujo.

“Bonvolu gratuli la redakciojn de tiuj gazetoj, kaj peti alsendon de specimena numero.

“Bonvolu ankaŭ klopodi interesigi viajn lokajn, fakajn naciajn medicinajn gazetojn pri tiaj resumoj kaj eventuale preni sur vin la redaktadon kaj korektadon de tiaj resumoj”.

La aŭgusta numero de tiu Bulteno recenzas pri la verketo de D-ro Aginaldo Lins — “Praktika procedo por la kalkulado de la aorta diametro laŭ la geometria metodo”.

Prezidis la kunvenon d-ro Aginaldo Lins, prezidanto de la Asocio, kiu bonvenigis la aliŝtatajn samideanojn, al kiuj li elmontris la deziron, ke ĉiuj kune laboru por la diskonigo de la eksterordinara kreitaĵo de d-ro Zamenhof.

Poste entuziasme paroladis s-ro Odilon de Araujo, unua sekretario, kiu sciigis la ĉeestantaron pri la vigla unujara laboro farita de la Asocio, pri la venko de Esperanto ĉe la lasta internacia eŭkaristia kongreso, okazinta en Budapeŝto, kaj prezentis la bondezirojn de siaj kunasocianoj al la aliŝtataj gesamideanoj.

Tiam sekvis la parolado de f-ino Artemisa de Araujo, dua sekretariino kaj delegitino por virinaj aferoj. Ŝi salutis, en la nomo de siaj kunasocianinoj, la katolikajn esperantistinojn, precipe f-inon Maria Stael Porto, el Fortaleza, ĉefurbo de ŝtato Ceará, kie ŝi oficas kiel delegitino por katolikaj aferoj.

Poste parolis s-ro Antonio Jacome kaj, portugallingve, s-ro Buguedo Elliot, jura studento kaj novbakita esperantisto, kiu diris, ke “Esperanto kaj Katolikismo marŝas sur la sama vojo, ĉar ili havas la saman celon”.

Ankaŭ parolis f-ino Iracema Ferreira Pires, delegitino por Fizika Edukado, kaj f-ino Maria Stael Porto, reprezentantino de la geesperantistoj el Ceará, kiu dankis la salutojn faritajn, fininte sian paroladon per la jenaj vortoj de nia kara Majstro: “Vivu, kresku kaj floru nia afero!”

Ĉiuj parolintoj estis varme aplauditaj.

Finiĝis la kunveno per kelkaj vortoj de d-ro Aginaldo Lins, kiu dankis la gesamideanojn pro ilia ĉeesto.

LA PAROLADO

(VERKITA DE VICTOR COSTA)

Personaro: Prudenco kaj Honorino
Medio — Kabineto

Prudenco — Felice vi jam alvenis, edzineto. Mi sopiregas vin, Honorino.

Honorino — Ĉu saŭdadoplena?

P. — Kaj, precipe, dezirega por ekscii, kian sukceson havis la scienco parolado de d-ro Feitoza. Ĉu vi atentis pri ĉio, laŭ via promeso al mi farita?

H. — Se mi bone atentis! Nenion mi preterlasis!

P. — Nu, tre bone!

H. — La salono estis superplena; la tuta mondumo tie ĉeestis! Exceptinte tian sinjorinon Bibi Gomensoro, kiu estos ĉiam tiu malbongustulino, kiun la tuta mondo bone konas! Imagu al vi, ke ŝi sin prezentis en la sama ĉiutaga vesto, farita laŭ jam de longe ekstermoda modelo. Kaj ŝi tuj sidigis apud tiu granda entrudulino pri aliaj aferoj, tiu Johano, kiu antaŭ tri monatoj forlasis sian edzon. Kiom da malbonaĵoj ne okazis tie!...

P. — Sed...

H. — Kiu montriĝis kun tre bela ĉapelo, estis Franjo Naromonte. Estas vere, ke ĝi estas plena kopio de iu de Joan Crawford. Tute sama! Mi mendos similan por mi. Certe ĝi harmonias kun miaj blondaj haroj... Ha, Prudenco, mi preskaŭ forgesis gravajon! Ĉu vi scias, kiu ankaŭ ĉeestis tie, kun ŝiaj kvin filinoj? Sinjorino Etelevino, tiu, kiu estis nia luigantino en Engenho Novo (Enjenju Novu). Vi perdis ne vidinte tion, kia skandalo! Ŝi ĉiam serĉadas kapti edzojn por tiuj malgraciulinoj! Jen ŝi parolas tie ĉi, jen ŝi salutas tie. Kia abomeno!

P. — Sed, Honorino...

H. — Alia afero. Divenu, kiu ankaŭ aperis tie, kun sia kaŝemulina vizago. Iu de ĉiuj bone konata, ĉar oni scias, kiu ŝi estas kaj kion ŝi valoras! Titilde, tiu, kiu sin nomas vidvino, sed neniu scias la nomon de ŝia mortinta edzo. Kia skandala tualetto, Dio mia! Se vi ĝin vidus, vi eble falus fulmomortigita! Ŝi estis vestita per violkolora robo kun orkolora faldajaro sur la ŝultroj. Kaj ankaŭ kun blanka ĉapelo, kiu jam ne estas multe uzata. Malgraŭ tio, eble mi mendos por mi similaĵon veston kaj ĉapelon! Kun tiu ridinda mieno ŝi restis pli ol unu horon amindumante tiu ridindan Adalberton!...

P. — Sed, Honorino!...

H. — Ĉu vi ne memoras pri Adalber-

to? Ĉu estas eble? Kian kapon vi havas, Prudenco!

P. — Sed...

H. — Li estas frato de la koketulino Mimi Noronha... Estas vere, ke tiu ĉi estas malfelicitulino! Tamen estas merite, ke oni nomis ŝin neplumŝanĝa birdo! Ĉiam en la sama vesto! Ŝi devas modifi kaj remodifi ĝin, por ke ŝi povu sekvi la modojn! Kia malgracia kreinto! Krom tio, ŝajnas, ke ŝi estas iom straba!

P. — Sed...

H. — Alia, kiun mi vidis tie, kiel ĉiam, tre klaĉema kaj tre skandala, kun dubkolora ĉapelo, estis la afekta Titina Bonjardim. Kia maliculino! Neniam mi povas forgesi, ke ŝi delogis la amaton de sia nevino por edziniĝi kun li! Tamen ŝia nevino nenion valoras. Ŝi kuraĝis edziniĝi kun la eksduonpatro de sia onklino! Ne mirige! La maljunulo havas monon!

P. — Sed...

H. — Tiu Titina tute ne haltigis sian kapon! Jen ŝi turnis ĝin dekstren, jen maldekstren! Mi ne scias, kiel ŝi ne forterdis sian kapon!...

P. — (Ne povinte plu sin regi) Diable! Kaj la parolado, edzino? Ĉu vi nenion diras al mi pri tio?

H. — Parolado? Ĉu tio okazis tie? Mi konfesas, ke mi ne rimarkis tion!...

NOTO. Saŭdado = rememoro, resopiro, kormalĝojo.

(Tiu teatraĵeto estis disradiita de la stacio de "Radio Nacional", en Rio-de-Janeiro — Brazilo).

Tradukis: A. Couto Fernandes.

LITEROGRAFIA

(OTHON COSTA, de "Academia Carioca de Letras")

No Congresso de Literatura que se reuniu agora, nesta capital, foram discutidas, sem qualquer vantagem para a questão, algumas teses sobre o esperanto, como solução definitiva para o problema do idioma internacional. Como nos demais casos, a discussão não passou de uma nova oportunidade para a prática desse inconveniente sport verbal que faz a delícia dos brasileiros. Alguns acharam que o esperanto ainda não é uma realidade. Si estivesse presente o meu amigo dr. Couto Fernandes, a quem devo os ruidimentos que tenho do idioma de Zamenhof, de certo ficaria pasmado ouvindo tal heresia. E com razão. Por que o esperanto não é uma realidade? Afirram alguns linguistas: porque é uma

lingua artificial. Entretanto, são estes mesmos linguistas que se tornam irritáveis e irritantes quando alguém lhes diz que a simplificação ortográfica é um meio artificial de simplificar a linguagem.

Mas a verdade é que o esperanto, sendo lingua artificial, como o *Volapük*, sem muitas das complicações sintáticas, claramente evitáveis, das outras linguas, já é uma notável realidade, considerado nos seus nobres objetivos de universalizar um meio de comunicação verbal entre os povos. Talvez, exagere, expressando-me assim, porque, tratando-se de uma lingua auxiliar, por certo nunca se tornará um idioma generalizadamente popular.

É verdade que o *volapük* também teve os seus dias de grandeza. Criado pelo abade alemão João Martinho Schleyer, em 1870, o *volapük* obteve um grande êxito durante os primeiros anos, pois que, em 1889, havia 23 jornais redigidos neste idioma e cerca de 300 sociedades destinadas a sua propaganda, sob a denominação de *volapükklubs*. Como o esperanto, o *volapük* é constituído de elementos de várias outras linguas, dentre as quais o inglês forneceu o maior contingente, contribuindo com um terço do vocabulário, o latim e as linguas românicas com um quarto, o alemão com um quinto, etc. Em 1887, apareceu o primeiro livro de Zamenhof sobre o *esperanto*, palavra de que se utilizou inicialmente como pseudônimo (*Doktoro Esperanto*). Afirma-se que, desde 1878; portanto antes do *volapük*, já o médico e filólogo russo havia elaborado a sua "lingve universal" para uso particular entre os seus amigos. O aparecimento do esperanto deu origem ao declínio do idioma de Schleyer. E desde então, o esperanto se tem propagado, consideravelmente, por toda a parte, constituindo, nos dias atuais, uma realidade que nenhum homem culto terá o direito de negar. Fato curioso e ainda mal conhecido, "a respeito da possibilidade de uma lingua universal", encontro nas *Notas e contribuições de um bibliófilo*, de Solidonio Leite, em que este erudito filólogo e historiador brasileiro lembra as passagens com que o autor do *Antídoto da lingua portuguesa*, publicado em 1710, precedeu, de mais de século e meio, os sábios alemão e russo, no pensamento de um idioma universal, hoje satisfatoriamente realizado com o esperanto. As passagens referidas são as seguintes. "Mostra-se que não é tão difícil, como vulgarmente se cuida, introduzir no mundo uma lingua melhor que todas as que até agora se tem visto nele". E mais: "Primeiramente sobre a facilidade de aprender, digo que nenhuma das melhores gramáticas, que até agora se tem composto no mundo, deixa de ter muito maior número de preceitos e de embaraços, do que vemos na gramática de uma lingua, em que vissemos as excelências acima relatadas; porque sendo toda regular, como fica dito, sem nome algum ou verbo anômalo é certo, que em muito poucas regras ficaria compreendida toda a sua gramática; e sendo elas poucas, e de tão admirável simplicidade, que nunca pudesse ser perturbada de exceção alguma a sua firme e perpétua observância, parece que nada mais se poderia desejar, para que na facilidade e clareza delas lográssemos a mais alta perfeição, que fosse possível". E, por fim: "Ultimamente advirto para que não pareça ridícula a idéia de formar uma nova lingua, e de a fazer universal, que em vários tempos a tiveram muitos homens doutos, desejando aumentar o comércio e comunicação de todas as nações".

(Da "Gazeta Policial", de 15 de Julho 1939)

TURISMO KAJ ESPERANTO

Parolado de S-ro Ladislav Zinner, hungara samideano vizitanta Portugalon kaj dissendanta, tra la mikrofono de la Portugala Nacia Radistacio, siajn impresojn pri la vizitita lando.

(La 25-an de Septembro 1939, je 21. 15 h. Radiostacio C. S. W. 6, per 27 m k. 17 11.040 Kc/s. Lisboa-Portugalujo).

Estimataj geesperantistoj ĉiulandaj

Antaŭ komenci mian paroladeton pri Portugalio, mi devas plej unue esprimi miajn plej varmajn dankojn al nia konata kaj ŝatata samideano Saldanha Carreira pro lia entuziasma klopodego al nia afero, entuziasmo kiu ebligas al mi la honoron esti parolanta, la unuan fojon, antaŭ la mikrofono de la Portugala Nacia Radistacio kaj al vi, karaj geaŭskultantoj, aŭdi pri Portugalio per Esperanto.

Samtiel mi dankas al la klera Direktoro de la Stacio, S-ro Kapitano Henrique Galvão, kiu permesis ke, per nia internacia helplingvo — kiu estas komprenata en la tuta mondo —, ni diskonigu la Landon de Eterna Lumo, kie la alilandaj turistoj kaj vojaĝantoj estas ĉiam kaj ĉie elkore kaj afable akceptataj kaj alte estimataj.

Post tiuj ĉi necesaj vortoj, jen, karaj ĉiulandaj samideanoj, ion pri Portugalio laŭ turisma vidpunkto.

Plejparte la temperaturo de ĝia ege belaj regionoj estas milda, la panoramoj kaj la natura aspektoj prezentas al niaj okuloj marajn mirindaĵojn en la okcidenta kaj suda partoj. La kampoj kaj montoj estas interese karakterizataj per pentrindaj regionoj, kies kostumoj estas intime ligataj al ĝiaj respektivaj tradicioj.

Portugalio estas admirinde dotita de la Naturo por la disvolviĝo de sia turismo, danke al siaj belegaj pejzaĵoj, sanige elokventaj mineralaj akvoj kaj marbordo, kie oni povas sin bani ĝis la mezo de Novembro pro la agrabla vintra klimato.

Kaj se la vojaĝanto deziras longdaŭran restadon, li povas elekti diversajn vizitindajn urbojn por sia programo.

Lisboa estas la plej grava urbo, la ĉefurbo de la lando kun preskaŭ . . . . . 900.000 enloĝantoj. Laŭ diro de Claude Farrère, Lisboa estas la unua urbo en Eŭropo, post Konstantinoplo.

Lisboa, belega urbo... kvazaŭ ĝardeno...

Plena je palmarboj, mozaikaj trotuaroj, belaj avenuoj, novaj kaj malnovaj, pitoreskaj kvartaloj.

Ĝardenoj publikaj, diversspecaj mu-

zeoj, antikvaj konstruaĵoj kun belegaj skulptaĵoj kaj pentraĵoj.

Kolosaj monumentoj kaj unu el la plej grandaj kaj belaj havenoj en la mondo.

Lisboa posedas teatrojn, kinojn, eŭropfaman cirkon, virbovarenon kaj ĉion kio ekzistas en granda urbo. Distrebleco grandskala, sed ankaŭ kvietaj ripozebleco.

Lisboa sidas sur sep montetoj kaj ĉiu el ili estas mirinda belvedero.

Iomete stranga al ni estas la fiŝvendistinoj, kun trogoj sur la kapo kaj fiŝoj en la trogoj, klopodante disvendi sian varon.

Sed ni aliru nun al Porto. Kiu ne aŭdis pri ĝi, kiu ne gustumis ĝian tutfaman vinon, tiun allogan nektaron?...

Porto posedas la samajn avantaĝojn kiel Lisboa. La monda, sporta kaj materiala vivo estas en sama analoga kondiĉo kiel en la ĉefurbo: oni diras ĝin la dua ĉefurbo de Portugalio.

Kaj jen, Coimbra aperas. Coimbra, la urbo de la studentoj, la universitata urbo de la lando, urbo de hirundaj nigraj manteloj.

Oni pensas ĝin modesta, sed ni konfesas ke ĝi grandege fieras pro siaj altvaloraj artaj riĉaĵoj.

La fasado de la Preĝejo de Santa Cruz kaj interne la predikejo kaj la tombo de D. Afonso Henriques estas renesancaj juveloj, precipe la lasta, kiu enhavas la fondinton de nia lando kaj, kies memorigon centjaran la Portugalio festos en la proksima jaro per solenaj kaj pompaj ceremonioj nepre vizitindaj.

Arte rimarkindaj estas Via Latina, kun sia skulpta dekoracio; Kapelo, tre bela elmonro de emanuela stilo kun

PROPAGANDA DO BRASIL NO ESTRANGEIRO

O presidente da Liga Esperantista Brasileira recebeu do Sr. W. Slotegraaf (Gravendaelaan 143, Haĝo) quatro cartões postais ilustrados da série editada pelo correio da Holanda com o texto da língua nacional e em Esperanto. Eles representam alguns dos afamados moinhos dos Países Baixos.

O Sr. Slotegraaf escreveu para a "Coluna Esperantista", que ele dirige em alguns jornais notícias sobre o movimento esperantista no Brasil.

Há pouco tempo no curso de Esperanto mantido por uma das maiores cooperativas de Haia fez ele uma palestra sobre o apoio que o governo do Brasil tem dado ao movimento esperantista desde o início de sua propaganda entre nós.

ravigaj reliefoj; la Biblioteko, ampleksa, luksa kaj monumental konstruaĵo de la XVIII jarcento kun grandiozaj, ravaj dekoracioj. En ĝi la plej granda salono, kies plafono estas plene ornamita per pentraĵoj kaj sur kies muroj, ĉirkaŭe, staras la portretoj de la reĝoj, estas destinita al la solenaj doktorigaj ceremonioj.

Pri aliaj urboj kaj pri la multo kiun mi povus diri pri ili, la tempo silentigas min; verdire dum mallongaj minutoj oni ne povas ĉion kanti antaŭ tiom da naturaj kaj artaj belaĵoj. Eĉ longaj horoj ne sufiĉus... Sed mi esperas, mi estas intime konvinkiginta, ke per la sama vojo ni povos daŭrigi niajn propagandajn paroladetojn pri Portugalio kaj tiamaniere prezenti al la scivolaj okuloj de eventualaj vizitantoj ĉi tiun belan Landon pli detale.

Ladislav Zinner

LISBOA. Ĉefurbo de Portugalujo. — Placo "Restauradores"

TESTO DE L'VIVO

Laŭ K. Belmont

Mi demandis la venton liberan,
Kion fari por esti pli juna, —
Ĝi respondis per blovo sincera:
"Estu gaja sen zorgo aŭtuna".

Mi demandis la maron potenca,
Kion fari por esti feliĉa, —
Ĝi respondis per plaŭdo intencá:
"Ĉiam kantu pri amo dediĉa".

Mi demandis la sunon majestana,
Kion fari ke brusto flamiĝu, —
Ĝi ekbrilis kun varmo modesta,
Kaj animo ekaŭdis "ardiĝu".

(El la versaro "Violeto", kompilita
de B. Giedra)

O ESPERANTO E A FILATELIA

Nestes ŭltimos anos se tem notado uma forte aproximação entre o Esperanto e a filatelia.

Esta aproximação está dando magníficos resultados para as duas partes, pois grande número de colecionadores teve sua atenção voltada para o Esperanto e, como consequência, começaram a aprender o mesmo. O contrário também se tem dado. Muitos cultores do Esperanto tornaram-se colecionadores de selos. Uma das resoluções mais felizes da Comissão Organizadora da exposição filatélica "BRAPEX", foi a de ceder um espaço no local da exposição para que nele fosse instalado um "stand" do Esperanto.

Outra magnífica idéia foi a de publicar no seu Catálogo o regulamento em Esperanto.

Muitos milhares de pessoas residentes em todos os países do mundo tiveram assim conhecimento da BRAPEX e do Brasil. A propaganda da exposição e do nosso país foi formidável. Todos os jornais e revistas esperantistas publicaram notícias, referências e informações acompanhadas de clichés.

Milhares de cartões da exposição com os dizeres em Esperanto foram vendidos e mandados para todo mundo. O carimbo especial em esperanto, cujos dizeres eram em preto e no centro a estrela — símbolo do Esperanto — em verde, teve extraordinário sucesso, tendo sido reproduzido em todos os jornais esperantistas do mundo.

Entre as resoluções formuladas pelo 2.º Congresso Brasileiro de Filatelia, consta a que recomenda a difusão do Esperanto sempre que houver oportunidade.

Façamos votos que se estreitem cada vez mais as relações entre filatelistas e esperantistas, sendo de todo conveniente a propaganda mútua, pois desta maneira se fundirão cada vez mais estas afecções, fortalecendo ambas para o bem da filatelia e do esperanto.

(Da secção "FILATELIA" da
revista "VAMOS LER")

PROVO DE KATALOGO

ANTAŬPAROLO

Antaŭ kelkaj jaroj, s-ro Werner SIMON, post multaj klopodoj, sukcesis starigi kompletan liston de esperantaj poŝtstampoj. Siatempe, tiu listo aperis en "Heroldo de Esperanto", N-oj de 8 Marto 1936 kaj 30 Januaro 1938.

Dank' al la laboro de S-ro W. Simon, kaj nur dank'al lia bonega laboro, mi povis verki ĉi-tiun "Provon de Katalogo", kiun mi prezentas hodiaŭ al la kolektemaj esperantistoj.

Ĉar la listo de la esperantaj poŝtstampoj kreskas ĉiujare, ŝajnis al mi oportune starigi liston laŭ alia maniero; tial mi elektis klasifikon laŭ alfabeta ordo de la landoj ĝis nun uzintaj esperantan stampilon.

Tiel, ĉiujare ni povos facile aldoni la novajn stampojn.

La amplekso de ĉi-tiu katalogo, kvankam ankoraŭ tre modesta, atestas pri la konstanta senhalta disvastiĝo de nia esperanto-movado. Espereble, tiu konstato ĝojigos niajn senlacajn propagandistojn, same kiel la katalogo incitos esperantistojn kolekti tiujn specialajn poŝtajn stampojn. Ju pli da esperantistaj kolektantoj, despli da novaj stampoj ĉiujare kaj . . . konsekvence, ankaŭ despli da oficiala uzo de Esperanto en la poŝtaj randoj. Se tiel estos, ne vana estos nia senpretenda laboro.

(G. Saget, 4, rue St. Jacques, Elbeuf
(Seine-Inf.) Francujo)

NO ESTRANGEIRO

— Amsterdamo, kapital de Holanda, "a cidade dos 50 canais, 350 pontes e mais de 4.000 construções antigas", editou em Esperanto um prospecto ilustrado de grande efeito. Também a célebre cidade universitária de Leiden e a cidade belga de Brugge editaram belos prospectos na língua auxiliar.

— A gazeta semanal "Heroldo de Esperanto" narrou o seguinte interessante fato: "A vida é o maior romancista. Constataram isso quatro irmãos, aos quais a sorte separou quando eram meninos e que agora, graças ao Esperanto, se encontraram e se reuniram. Há dois anos morreu na Tchecoslováquia uma senhora de grandes haveres e seu irmão sr. Emil Janisch foi encarregado de descobrir os herdeiros. O consul tchecoslovaco em Nova-York apenas pode informar que "um Barney Janisch de uns 30 anos, proveniente da Boêmia af morrera no dia 20 de Agosto de 1918". O sr. Emil Janich dirigiu-se então a um esperantista em Nova-York, o sr. Burnham. Este pouco tempo depois informou-lhe que conseguira descobrir os três filhos do falecido Barney, os quais por terem sido adotados, cada um por uma família, não usavam o nome de seu pai.

— Por ocasião do 30.º Congresso da Associação Esperantista da América do Norte, que se realizou em Nova-York, a adminis-

tração da Exposição Universal arranjou no local desta um "Dia do Esperanto". Os congressistas foram para aí transportados em ônibus especiais e depois de uma visita demorada no recinto da exposição fizeram uma refeição em comum no Winter-Wanderland-Restaurante.

— A direção da escola municipal de Pakse-Ladeplads, na Dinamarca, decidiu introduzir o ensino obrigatório do Esperanto no oitavo (último) ano do curso letivo.

— A nova edição para o verão de 1939 do horário oficial dos ônibus-correios que fazem serviço nas linha alpinas da Suíça contém explicações e informações nas línguas nacionais alemã, francesa e italiana e na língua auxiliar Esperanto.

— O observatório astronômico "Sonnenborg" da cidade de Utrecht, na Holanda, usa a língua Esperanto em sua correspondência. Os impressos do observatório destinados ao exterior são redigidos em holandês, inglês, alemão, francês e Esperanto.

— Novas gazetas estão publicando seções em Esperanto. Eis algumas delas: "Jernbane-Tidende", órgão da Liga Ferroviária Dinamarquesa; "De Goede Tempelier", órgão internacional dos Templários; "Jugoslavenska P. T. T.", órgão oficial dos empregados dos correios e telégrafos da Jugoslávia; "Essor", órgão dos Amigos do sanatório do Departamento do Róflano, e o órgão dos doentes do sanatório "Juliaoord", de Laren, na Holanda.

RADIO E ESPERANTO

A estação rádio Eireann (531 metros) de Dublin, na Irlanda, está irradiando, duas vezes por mês, programas em Esperanto, entre 18 e 18.30 (hora local).

Eis os programas do segundo semestre do corrente ano:

15 de Julho — Modernas estradas de rodagem através dos montes. 6 de Agosto — Músicas de dansa nacionais, com explicações, 15 de Agosto — Nosso sistema elétrico moderno, 13 de Setembro — São Patrício, apóstolo nacional, 19 de Setembro — Estado atual do teatro e do drama, 1.º de Outubro — Cantos populares da Irlanda traduzidos para o Esperanto, 17 de Outubro — Os principais reis da Irlanda durante três mil anos, 5 de Novembro — Época de ouro em nossa história, 21 de Novembro — O movimento escolar, 3 de Dezembro — Costumes nacionais durante o Natal, 19 de Dezembro — Representação de um drama de Natal.
Endereço da estação: 39 Westmoreland Str., Dublin — Irlanda

JUS APERIS LA 14-a ELDONO

de

Bes — Adresaro
de esperantistoj el ĉiuj landoj
por la jaroj 1939/1940

Kun 810 adresoj (eĉ portretoj) el pli ol 20 landoj. — Kun detala registro de aligintoj laŭ profesio kaj inklinoj. — La bele presita kaj praktike aranĝita 72-paĝa broŝuro bone servos kaj certe plaĉos al ĉiu esperantisto! — Prezo: 1 sv. fr. aŭ 6\$000. — Postulu de ĉiuj Esperanto-librejoj aŭ rekte de la eldonejo BES. Poststejn. Ĉefromarivo.

Representanto por Brazilo: Brazilia Ligo Esperantista.

BRAZILA KRONIKO

AMAZONAS. Manaus. — Artikoloj pri Esperanto de S-ro Sebastião Augusto aperis en la gazetoj "O Jornal" kaj "Diário da Tarde".

PARÁ. Belem. — La revuo "Pará Filatélico", oficiala organo de la "Sociedade Filatélica Paraense", publikigis la rezolucion de la *Dua Brazilia Filatelie Kongreso* por Esperanto.

CEARÁ. Fortaleza. — Laŭ letero de d-ro Democrito Rocha, la tiea Esperanto-movado bone progresas. Liaj gelnantoj jam entuziasme korespondadas kun alilandanoj. Aligis al niaj Ligoj d-ro Raul Domingues Uchoa, nuna inspektoro de la 5-a Regiona Inspektejo por Laborado, kiu estis la unua pioniro de Esperanto en Stato Ceará, kie li ĝin propagandis dum la jaro 1906. Post longa restado en Sud-brazilo li antaŭ nelonge revenis al sia naskiĝa Stato. Li intencas fariĝi delegito de IEL por Laborista Legaro. Malnova lerninto de d-ro Democrito Rocha, s-ro Carlos Furtado Lobo, vizitis lian kurson ĉe la Instituto Lourenço Filho. Marveturis al Recife por ĉeesti la 3-an Brazilan Eŭkaristian Kongreson f-ino Maria Stael Porto, delegitino por Katolikaj Aferoj.

"O Povo" publikigis sur la unua paĝo diversajn artikolojn kaj notojn pri Esperanto. Unu el ili, kies titolo "Esperanta Miraklo" aperis kun grandaj literoj, estas ilustrita per interesa letero de s-ro Teodoro Cabral, nun laboranta ĉe la brazila konsulejo en Praga. Ĝia direktoro, d-ro Democrito Rocha, intencas krei en tiu ĵurnalo esperantistatan fakon. Por ke tio fariĝu realaĵo, B. L. E. sendis al li kelkajn supersignitajn preslitterojn. Li ankaŭ klopodas por havigi ĉiusemajne dekminutan lecionon de Esperanto pere de la loka radistacio.

RIO GRANDE DO NORTE. Natal. — La ĵurnalo "A Republica" en sia fako "Statistika Paĝo", kiu estas sub la respondeco de la Departamento de Statistiko kaj Publikigo, aperigis interesan artikolon de d-ro Gentil Fernandes, kiu dum sia loĝado en Rio-de-Janeiro direktis kurson de Esperanto ĉe la Kolegio Cardeal Leme. Parolante pri la uzo de Esperanto kiel helplingvo de la brazila statistiko li citas la aperon de la "Statistika Resumeto" kaj deklaras, ke Esperanto estas la ideala lingvo por la statistiko. Li rememorigas, ke Medeiros e Albuquerque estis la unua, kiu havis la ideon uzi Esperanton ĉe la statistiko kaj reliefigas la nomon de d-ro Mario Tei-

Sidejo de la "Geografia Societo de Rio-de-Janeiro", kiu de longe gentile gastigas Brazilan Ligon Esperantistan

xeira de Freitas, kiun li nomas — la animo de la brazila statistiko.

Areia Branca. — Dro Gentil Fernandes malfermis kurson de Esperanto.

PERNAMBUCO. Recife. — Daŭrigis sian viglan propagandon la "Pernambuka Esperanto-Asocio". Kiel oficiala monata organo de tiu ĉi asocio, aperis gazeto nomata "Pernambuco Esperantista", kies enlavo estas tre interesa. Ĝi estas presita en la presejo de Jornal do Comércio S. A. kaj uzas la supersignitajn preslitterojn. Al ĝia direktoro, s-ro Odilon de Araujo, ni prezentas niajn plej varmajn gratulojn. Ĝia dua numero preparolas detale pri la Unua Nordorienta Esperantista Kunveno, tie okzinta je la 7-a de Septembro. Pri ĝi ni donas resumon aliloke.

Regule funkcias la perradia kurso de Esperanto, ĉiusemajne je la 16-a, direktata de s-ro Sebastião de Albuquerque pere de la stacio de "Radio Clube

de Pernambuco", kaj la kurso ĉe la sidejo de la tiea asocio gvidata de s-ro Odilon de Araujo. Dank' al klopodoj de d-ro Aginaldo Lins, prezidanto de la asocio, malfermiĝis speciala kurso por kuracistoj. Liaj lernantoj jam interŝanĝadas poŝtkartojn kaj leterojn kun eksterlandaj samideanoj. La Asocio intencas malfermi alian kurson ĉe la sidejo de presarta sindikato, kiu funkcios de la 17-a ĝis la 18-a por kontentigi tiujn, kiuj pro ilia horo ne povas ĉeesti la aliajn kursojn.

Vizitis la sidejon de la asocio f-ino Maria Stael Porto, el Fortaleza, d-ro Arsenio Moreira da Silva, el Sant'Ana do Ipanema, kaj s-ro Eustorgio Wanderley, el Rio de Janeiro.

Garanhuns. — Aligis al niaj Ligoj la "Esperantista Grupo Ismael Gomes Braga" pere de siaj geanoj: F-inoj Maria do Socorro Monteiro, Carmosina Monteiro kaj Laura Rabello kaj s-ro Joaquim Carneiro. Niaj korajn dankojn!

ALAGOAS. Sant'Ana do Ipanema. — Vojaĝis al Recife, kie li ĉeestis la Eŭkaristian Kongreson kaj la Unuan Nordorientan Esperantistan Kunvenon d-ro Arsenio Moreira da Silva, loka delegito de IEL.

SERGIPE. Aracajú — Bona artikolo titolita "Esperanto ne haltas dum sia marŝo" de nia malnova samideano s-ro Zozimo Lima aperis en la plej malnova ĵurnalo en la Stato — "Correio de Aracajú" —, kiu jam multe propagandis Esperanton dum la vivo de nia kormemora Alcebiades Paes. En sia artikolo li rememorigas sian renkonton en Rio-de-Janeiro kun s-ro Benjamin Camozato kaj siajn laborojn por Esperanto en Santos kune kun s-roj Luiz Paes kaj Olarindo Diniz Gonçalves, ĉiuj spirite gvidataj de tiu klera kaj sindona esperantisto. Ni esperas, ke s-ro Zozimo Lima, al kiu la prezidanto de B. L. E. sendis laŭdan leteron, sukcesos vekti la tieajn dormantajn gesamideanojn.

BAÍA. Salvador. — Regule funkcias ĉe la Filatelie Societo kurso direktata de D-ro Castro Menezes. D-ro Jaddo Couto Maciel jam plenumis sian fortan deziron posedi amatoran radisendilon. Dum la monato Aŭgusto li komencis per la amatora stacio PY6AL sian disradiadon. Baldaŭ li pligrandigos ĝian potencon, por ke oni povu lin aŭdi en Rio-de-Janeiro kaj en pli malproksimaj lokoj. Tiam pli efike li propagandos Esperanton.

"Diário de Notícias", unu el la plej

gravaj ĵurnaloj en ŝtato Baía, rekomencis publikigi la fakon "Esperantistaj notoj".

Alagoïnas. — La lokaj gazetoj "Correio de Alagoïnas", "Jornal de Alagoïnas", "O Popular" kaj "O Ritmo" publikigis notojn pri la kursoj tie funkciantaj ĉe la Normala Lernejo kaj Lernejo 10 de Julio. B. L. E. donacis al s-ro Carlos de Souza Cunha, tiea delegito, kelkajn supersignitajn presliterojn, por ke li povu publikigi notojn kaj literaturaĵojn en Esperanto, laŭ lia deziro.

SÃO PAULO. São Paulo. — Realiĝis al niaj Ligoj, laŭ invito de s-ro Mario Garcia Rodrigues, delegito en Santo André, la malnova esperantisto s-ro Victor Mineiro, ŝtata instruisto, kiu ankaŭ fariĝis fakdelegito de I. E. L. por "Teknika desegno". Post koniĝo de tiuj samideanoj kun s-ro Osvaldo Leite de Morais, prezidanto de "São Paulo Esperanta Klubo", okazis du ĝeneralaj kunsidoj de tiu ĉi klubo, al kiuj ankaŭ ĉeestis s-ro Tsutomu Suzuki, japana esperantisto kaj ano de "Brazila Klubo Esperanto". La kunvenoj okazis la 26-an de Aŭgusto kaj la 2-an de Septembro kaj dum ili oni decidis vigligi la tiean propagandon pere de novaj kursoj. Tial per la kolonoj de la ĵurnaloj oni anoncis la malfermon de du kursoj, kiuj funkcias ĉiuvendrede kaj ĉiusabate. Ĉar estis supermezura la nombro de la enskribintoj, oni malfermis trian kurson. Ilin direktas s-roj T. Suzuki, Mario Rodrigues kaj Osvaldo de Morais. Kelkajn tagojn post la malfermo de la kursoj aliĝis al la Klubo ĉirkaŭ 40 ĝelernantoj.

Diversaj ĵurnaloj parolis pri la ludado de la filmo "Idiota amuzo". Notinda estis la transskribo de la intervjuo de Norma Shearer, aperinta en "O Brasil Esperantista", farita de la grava ĵurnalo "O Estado de São Paulo" ĉe la fako "Kinematografo", kies direktanto estas d-ro Guilherme de Almeida, membro de la Brazila Literatura Akademio kaj prezidanto de la Gazetara Asocio.

Jen la nomoj de la tieaj gazetoj, kiuj aperigis notojn pri Esperanto dum la monatoj Aŭgusto, Septembro kaj Oktobro: "O Estado de São Paulo", "Correio Paulistano", "Folha da Manhã", "Diário Popular", "A Gazeta", "Diário de São Paulo" kaj "Diário Alemão".

Transloĝiĝis al ŝtato Goiaz s-ro Valenteo A. Rodrigues. Vizitis s-ro Osvaldo de Morais la usona esperantisto s-ro August Albert Bretscher, oficisto ĉe la usona vaporsipo *Argentina*.

Santos. — S-ro Lauro Jorge de Oli-

veira, loka delegito de I. E. L., malfermis, ĉe la sidejo de "Centro Esperantista de Santos", kurson de Esperanto, kiu funkcias ĉiumerkrede.

RIO GRANDE DO SUL. Porto Alegre. — "Correio do Povo" publikigis kliŝon de la poŝtkarto kun la stampo kun teksto en Esperanto memoriga de la "Unua Juneca Ekspozicio Filateliala" okazinta en Belo Horizonte kaj artikolon de D-ro Benjamin Camozato. Ĝi ankaŭ aperigis interesan artikolon de s-ro João Henrique, portugala advokato kaj profesoro, titolitan "Lingvo universala", kiu rememorigas la iaman diskuton inter s-ro Amadeu Vasconcellos, defendanto de Esperanto, kaj s-ro Arthur Bivar, defendanto de la latina lingvo.

Aliĝis al niaj Ligoj f-ino Clecy Zamora, filino de la fervora esperantisto s-ro Ary Zamora.

D. Pedrito. — "Boletim Mensal do Centro Espirita S. João Batista" publikigis notojn pri Esperanto kaj poezion dediĉitan al s-ro João Correia Severo.

Vila de São Sebastião. — Ni ricevis la unuan numeron de la revuo "A Senda" (La vojo), kies celo estas: "divastigi per Esperanto informojn kaj novaĵojn precipe el tutmonda spiritisma movado". Ĝi enhavas kelkajn paĝojn en Esperanto. Ĝia direktoro estas la malnova ano de nia Ligo s-ro João Correia Severo, dentkuracisto, kiu, kiam studento, multe propagandis nian helplingvon. Nian gratulon pro lia reapero en la esperantista movado.

MINAS GERAIS. Belo Horizonte. — Laŭ letero de s-ro Wilson Veado faris grandan impreson en tiu ĉefurbo la enkonduko de Esperanto ĉe la filmo "Idiota amuzo".

La estraro de B. L. E. ricevis de s-ro Carlos Nunes de Lima, unua sekretario de la "Filateliala Societo de Minas Gerais", dankan leteron pro la helpo, kiun ĝi donis al la propagando de la "Unua Juneca Ekspozicio Filateliala". S-ro Claudovino de Carvalho, ano de tiu societo, kiu estis la peranto inter tiu ĉi kaj nia Ligo, faras propagandon de Esperanto ĉe kelkaj lernejoj en Belo Horizonte. En "Colégio Batista Mineiro" ĝia direktoro, malnova esperantisto, faris paroladon pri Esperanto kaj s-ro Claudovino malfermos kurson.

Juiz de Fora. — La "Spiritista Centro Venâncio Café" eldonis broŝuron kun la raporto aprobita de sia Ĝenerala Kunsido, en kiu ĝi klarigas sian apogon al la propagando de Esperanto. Jen unu el la frazoj de tiu raporto: "La mondo suferas nun radikalan re-

formon kaj, dank' al Dio, Esperanto okupos en tiu reformo reliefan parton".

RIO DE JANEIRO. — "Brazila Klubo Esperanto", fondita en 1906, nun prezidata de ing. Hernani Mota Mendes, unu el la pioniroj de nia movado en Brazilo, draŭrigas sian konstantan laboron. Regule funkcias, ĉe ĝia sidejo, la kurso speciale malfermita por radigimnastikuloj, ĝelernantoj de prof. Oswaldo Diniz Magalhães, kaj, ĉe la Brazila-Instituto de Geografio kaj Statistiko, oficiala kurso, kiun ĉeestas oficistinoj de tiu Instituto. Ilin direktas ing. A. Couto Fernandes. La klubo nun reorganizas sian bibliotekon.

Aliĝis al niaj Ligoj, pere de siaj anoj s-ro Jozefo Joels, Paulo Mainhard, Diogo C. Garcez Palha kaj Altamir Alves da Silva, la nunjare fondita "Societo Esperantista Konkordado", kiu funkcias ĉe la sidejo de Lernejo "Instituto Rocha Pombó", sur la Placo 11 de Junho, 49. Estas bone vizitata ĝia sabata kurso, kiun direktas la fervora samideano s-ro Jozefo Joels. La ĉeesto de la direktoro de l'Instituto, s-ro Matheus Paulo Guedes, kiel lernanto, estas imitinda ekzemplo. S-ro Antonio M. Espanha, prezidanto de la Societo, donacis al B. L. E. esperantajn paĝmarkilojn kaj speguletojn kun verda steleto. Tiuj ĉi estis faritaj de la societano s-ro Vicente Marinho.

S-ro Couto Fernandes havis plian fojon la plezuron interparoladi kun niaj karaj italaj samideanoj Pastro A. Stellacci kaj oficiro Luigi Spegzaglia.

Vizitis la sidejon de B. L. E. la usona esperantisto s-ro August Albert Bretscher, oficisto en usona vaporsipo "Argentina". Lin vizitis ĉe la kajo S-roj Ismael Braga kaj A. Couto Fernandes.

Preskaŭ ĉiuj lokaj ĵurnaloj anoncis pri la filmo "Idiota amuzo" kaj multaj gazetoj aperigis artikolojn kaj notojn pri Esperanto. Ni devas citi unue la veteranon "Jornal do Comércio", la plej gravan ĵurnalon en Brazilo. Jen aliaj gazetoj:

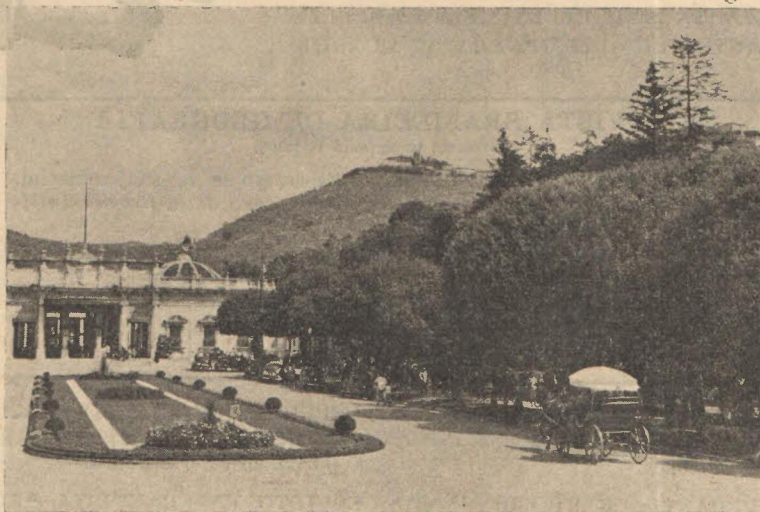
"Jornal do Brasil" kun artikolo de d-ro Jonathas Serrano pri "Esperanto kaj Kinematografado" kaj kvar artikoloj de d-ro Domingos Barbosa pri "Esperanto en grava filmo", "Esperanto kaj Statistiko", "Amo per proverboj" kaj "La nova lingvo de Eistein" La ĉiutagaj artikoloj de d-ro Domingos Barbosa estas multlegataj.

"A União", katolika gazeto, kun informo pri la kongreso de la "Internacia Esperantista Katolika Unuiĝo" kaj recenzo de d-ro Jonathas Serrano pri la filmo "Idiota amuzo".

TURISMO KAJ ESPERANTO

BIBLIOGRAFIO

MONTECATINE. — ITALUJO

ITALUJO HIDROMINERALA-TERMALA — Italujo okupas sendube la plej antaŭan vicon en la hidromineralaj valoroj de la mondo, kaj ĝi ŝuldas la famon de multaj el siaj kuraclokoj al la granda riĉeco kaj multobleco de siaj sanigaj fontoj.

Sekvante la gravecon de la frekventado, tio estas de la viclego de la klientaro, ni memorigu antaŭ ĉio MONTECATINI. Tiu ĉi stacio estas lokita en la mezo de unu el la plej belaj italaj regionoj, en Toskanio, ĉe la piedoj de la mildaj montetoj, kiuj limigas norde la valon de nievole.

Stomakaj, intestaj, hepataj kaj asimilad-malsanoj estas kuracataj kun plena sukceso per la klorida-sulfata-natriaĵo akvo de la menciita stacio.

La konstrua ekipado ornama kaj gastiga de Montecatini vere plenumas la postulojn de sia internacia publiko. La termalaj konstruaĵoj, renovigitaj de la Stato kun kriterioj de granda konstrua impono, laŭ projektoj de klasika konceptado, estas monumentoj aparte belaj.

Tre rimarkinda en la industria ekonomio de Montecatini estas la ekstrakta procedo de la laksgigaj saloj, analogaj al tiuj de Karlsbad.

(El la dissendo n. 248 de la 16.^a de Septembro por la italaj radistaĵoj: Romo II, I. R. F. kaj 2 RO 9).

“Gazeta Policial”, kun artikolo de s-ro Othon Costa, membro de la “Literatura Akademio Carioca”.

“Para Todos”, kun artikolo pri “Esperanto kaj Filatelio”.

“O Farmacêutico Brasileiro”, kun artikolo tradukita de s-ro A. Caetano Coutinho el la “Scienca Gazeto”.

“Careta”, kun artikolo titolita “Norma Shearer, esperantistino”, kaj noto pri la simpatio de Julio Verne al Esperanto.

“Revista Espirita do Brasil”, kies direktoro estas s-ro Leoncio Correia, kiu, kiam direktoro de la Ŝtata Presejo, subskribis la skribopeton por Esperanto senditan de B. L. E. al la Ligo de Nacioj, parolis pri la “Unua Kongreso de Spiritistaj Journalistoj”, okazonta en Rio-de-Janeiro. En ties programo estas tezo pri “Esperanto kaj ĝia granda influo sur la homa frateco”, kiun

verkos la klera samideano Ismael Gomes Braga.

“Meio Dia”, kun intervjuo kun Ismael Braga pri tiu ĉi tezo. Ĝia titolo estas: “Ĉiuj brazilaj spiritistoj estas simpatiaj al Esperanto”.

“Diretrizes”, revuo pri Politiko-Ekonomio-Kulturo, kun artikolo de Cristiano Agarido titolita “Esperantista lando”.

“Reformador”, oficiala organo de la “Brazila Spiritista Federacio”, kun diversaj artikoloj kaj notoj pri Esperanto, el kiuj ni citas tiujn pri “Esperanto ĉe la praktika vivo”, de Ismael Braga, pri la “Evangolio en Esperanto” kaj pri la unua numero de la revuo “La Spiritista”. Ni rememorigas, ke la unua artikolo pri Esperanto en tiu revuo aperis en la jaro 1909.

Ni ricevis kaj tre dankas:

JARLIBRO 1939 — INTERNACIA ESPERANTO-LIGO. 303-paĝa. Eldonita de I. E. L., Herongate, Rickmansworth (Herts.) Anglujo. Ĝia enhavo estas tre interesa kaj multvalora. El ĝi oni konstatas ke ĉe la fino de 1938 I. E. L. konsistis el: 19 landaj asocioj, 6 fakaj asocioj, 3.057 individuaj membroj, 9.983 simplaj membroj, 23 ĉefdelegitoj, 976 delegitoj, 147 vicdelegitoj kaj 336 fakdelegitoj.

Ricevas la Jarlibron ĉiu individua membro de I. E. L.

ILUSTRITAJ POSTKARTOJ, serio A, n-roj 1-14. Prezo: unu respondkupono por la tuta serio. Eldonita de “Voĉoj el Oriento”. P. O. Box 1.732, Hong-Kong, Ĉinujo. Ili enhavas la frazon: “Helpe al ĉinio estas helpe al la mondpaco”.

URBO DIKSMUIDE eldonis esperantlingvan prospekton por senpaga disdono. Mendu tuj al: Oficiala Servo por Turismo Fremdultrafiko, 6, Chaussée de Bruxelles, Tervuren, Belgujo.

PÉCS, bele ilustrita faldprospekto pri hungara urbo, eldonita de “La Fremdultrafika Oficejo”. Pécs, Hungarujo. Városház. 11/72. Petu ekzempleron, eĉ per simpla poŝtkarto.

PLZEN, tre bela faldprospekto en Esperanto pri la urbo de la fama Pilsena biero kaj de la ŝkoda-fabrika. Petu ĝin al: Ciznecká a propagační kancelár, Smetanovy sady 2, Plzen, Boĥemia, Alemanha.

BERN, SVILANDO. 16-paĝa dukolore faldprospekto pri la nunjara kongresurbo, kun 30 belaj kliŝoj, Tiu ĉi prospekto estis disdonitaj nur al la kongresintoj.

KOPENHAGO. 10-paĝa ilustrita faldprospekto en Esperanto, kun urboplano kaj utilaj informoj. Petu ĝin al: “Turista Unuiĝo de Danlando, Bernstorffsgade 8, Kopenhavn V, Danlando.

INSTRUCIOJ PRI LA UZADO DE LA HOTELKUPONOJ KAJ BENZINKUPONOJ. 1939-XVII. 131-paĝa broŝuro, eldonita de: Ente Nazionale per la Industrie Turistiche (ENIT), Roma, Italujo. Brazila Ligo Esperantista ricevis de ENIT 100 ekzemplerojn de tiu interesa broŝuro, kiu enhavas valorajn klarigojn por la turistoj. Ĝi enhavas ankaŭ kompletan liston de la italaj hoteloj aliĝintaj por 1939 al la kuponservo.

SVISA POPOLAJTLERNEJO SUR “HERZBERG”, ASP. AARGAU. 4-paĝa ilustrita prospekto pri la Esperanto-Semajno okazinta en tiu atlernejo dum la monato Aŭgusto.

TORINO — 10-paĝa ilustrita faldbroŝuro pri la moderna, industria, arta urbo Torino, kiu estas Piemonta ĉefurbo, riĉa je historiaj memoraĵoj kaj artaj ĉefverkoj kaj sidejo de gravaj Galerioj kaj Muzeoj. Eldonita de “Ente Provinciale per il Turismo” — Via Romo 18 — Torino (Italujo).

VIOLETOJ — Versaro kompilita de B. Giedra, Saklai, Litovujo. Ĝi tiun libreton liveris Esperanto libro-servoj kaj librejo “Spaudos Fondas”. Kaunas, Litovujo. Prezo — 0,25 dolar. (aŭ egalvaloro).

SVISA KAJERO de “La Interligilo de I. P. T. T.”, centra organo de fakinformoj fondita en 1922, monata, internacia, teknika kaj ilustrita revuo tute redaktita en Esperanto. Administracio: 46 Rue Lamartine. Paris IX — Francujo. Redakto: Petro Filliatre, poŝtofiĉeestro en Hermies P. d. C.

“LA PAIX” — Revue mensuelle spiritualiste — Charité — Foi — Verité. Edité par la Société Spiritualiste Philanthropique Internationale “La Paix”. Marseille.

Grupoj Aligintaj al B. L. E.

BRAZILA KLUBO "ESPERANTO". (1906). Sidejo: *Praça da República, 54. Rio-de-Janeiro.*

SUDBRAZILA ESPERANTISTIGILO. (1927). Sidejo: *Rua dos Andradas, 1431. Porto Alegre. Rio Grande do Sul.*

CENTRO ESPERANTISTA DE SANTOS. (1932). Sidejo: *Rua Baía, 57. Santos. Est. São Paulo.*

GRUPO ESPERANTISTA DE MONTE APRAZIVEL. (1935). Sidejo: *Monte Aprazivel. Est. S. Paulo.*

ESPERANTA GRUPO DE BAÍA. (1936). Sidejo: *Rua Bangala, 18. Salvador. Baía.*

SÃO PAULO ESPERANTA KLUBO. (1937). Sidejo: *Rua B. Vista, 3-4.º and. sala 11/12. São Paulo.*

PERNAMBUKA ESPERANTA ASO

LA ESTARO DE BRAZILA LIGO ESPERANTISTA PETAS, KE ĈIU GRUPO KAJ IZOLITA ANO ELEKTU SIAN REPRESENTANTON ĈE ĜIAJ ĜENERALAJ KUNSIDOJ.

REVISTA BRASILEIRA DE GEOGRAFIA

(Brazila Geografia Revuo)

Trimonata publikigaĵo kun resumo en Esperanto de la ĉefaj artikoloj. Eldonita de la *Nacia Instituto de Geografio*, fako de la *Brazila Instituto de Geografio kaj Statistiko*.

Jam aperis tri numeroj.

Ĉiu numero: 6\$000 aŭ 5 poŝtaj respondkuponoj.

Jarabono: Unu dolaro kaj duono aŭ 20 poŝtaj respondkuponoj

**Adreso: Avenida Augusto Severo, 4
RIO DE JANEIRO. BRASIL**

CIO. (1937). Sidejo: *Edifício do "Jornal do Comércio, 5º and. Recife. Pernambuco.*

ESPERANTO - KLUBO DE SANTO AMARO. (1937). Sidejo: *Av. Viana Bandeira, 10. Santo Amaro. Baía.*

ESPERANTISTA GRUPO "ISMAEL GOMES BRAGA". (1938). Sidejo: *Garanhuns, Pernambuco.*

SOCIETO ESPERANTISTA "KONKORDO" (1939). *Praça 11 de Junho, 49. Rio de Janeiro.*

BRAZILA LIGO ESPERANTISTA e Internacia Esperanto-Ligo

QUOTA ANUAL
1940

	socio isolado	socio de grupo filiado
AM (membro simples)	15\$000	10\$000
MJ (recebe o "Jarlibro")	25\$000	20\$000
MA (recebe o "Jarlibro" e a gazeta mensal "Esperanto Internacia")	50\$000	45\$000
MAH (recebe o "Jarlibro" e o semanário "Heroldo de Esperanto")	80\$000	75\$000
MAH ricevendo tambien "E. I."	92\$500	87\$500

Todos recebem gratuitamente "O Brasil Esperantista".

Nos lugares em que existir grupo esperantista filiado, a adesão à Liga deve ser feita de preferência por intermedio dèle.

Para que um grupo esperantista se filie à Liga basta que pague a importância correspondente às quotas de três sócios de qualquer categoria. Assim um grupo pode ser filiado à Liga pagando, no mínimo, a quota anual de 30\$000.

De acordo com seus Estatutos, todos os sócios do BRAZILA KLUBO "ESPERANTO" são sócios da *Liga Esperantista Brasileira* e da *Internacia Esperanto-Ligo*.

Todo sócio MJ, MA, ou MAH pode ser delegado da I. E. L. sem acréscimo de pagamento.

Assinatura anual de "Heroldo de Esperanto"	50\$000
" " " "Esperanto Internacia"	25\$000

Kiu sendos du poŝtajn respondkuponojn al Brazila Ligo Esperantista (Praça da República, 54. Rio-de-Janeiro, Brazilo), ricevos poŝtkartonon de la "Unua Juneca Ekspozicio Filatelía", okazinta en Belo Horizonte, ĉefurbo de Ŝtato Minas Gerais, stampitan per stampo kun teksto en Esperanto.

PRIMEIRO MANUAL DE ESPERANTO

Gramática, exercícios, chaves e vocabulário

Tradução autorizada pela *Librerie Centrale Esperantiste* do 550º milhar da edição francesa, conforme direitos concedidos a ISMAEL GOMES BRAGA

Prego . . . . . 2\$000

SPECIALA PREZO POR LA GRUPOJ

FILIIATAJ AL B. L. E.

10 Kolektoj (Gramática elemental de Esperanto, Vocabulário Esperanto-Portugêês, Exercícios).

50\$000

ANONCOJ

Pago	100\$000	5 dolaroj
Pagduono	60\$000	3 "
Pagkvarono	40\$000	2 "
Pagokono	30\$000	1 dolaro

Anonceto (du linioj) — 3 poŝtaju respondkuponojn.